

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

R. P. Leonardi Lessii E Societate Iesv Theologi Opusculum Asceticum Posthumum

Lessius, Leonardus

Lovanii, 1643

1. Consideratio De Deo & diuinitate.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46564](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-46564)

CONSIDERATIO I.

De Deo, & Diuinitate.

DEVS dupliciter concipi potest secundum Dionysium. 1. Per affirmationes, seu conceptus positivos, quibus omnes perfectiones ei tribuuntur. 2. Per negationes, seu conceptus negativos, quibus omnes perfectiones, vt à mente creata absque lumine glorię concipiuntur, de eo negantur. Priori modo concipimus Deum esse spiritum sublimissimum, optimum, maximum, sempiternum, potentissimum, sapientissimum, benignissimum, sanctissimum, iustissimum, misericordissimum, pulcherrimum; rebus omnibus intimè præsentem, omnia interius creantem, formantem, conseruantem, gubernantem, & ad suam gloriam ordinantem, tanquã primam

primam

primum principium & finem rerū
omnium.

Similis descriptio Dei colligi
potest ex S. Augustino lib. I. Con-
fess. c. 4. paucis additis, hoc modo.
Deus est spiritus summus, optimus,
maximus & sempiternus; potentis-
simus & benignissimus; misericor-
dissimus & iustissimus; secretissi-
mus & præsentissimus; fortissimus,
& pulcherrimus; simplicissimus, &
perfectissimus; indiuisibilis, & im-
mensus; stabilis, & incomprehen-
sibilis; immutabilis, mutans om-
nia; semper agens, semper quietus;
colligens, nec egens; creans & nu-
trians & perficiens; portans & im-
plens & protegens: ex quo om-
nia, per quem omnia, propter quem
omnia.

Et S. Bernardus lib. 5. cap. II.
de Consideratione ad Eugenium
sic describit Deum. *Quid est Deus?*
voluntas omnipotens; benignissima vir-
tus; lu-

rus; lumen æternum; incommutabilis ratio; summa beatitudo; creans mentem ad se participandum; viuificans ad sentiendum; afficiens ad appetendum; dilatans ad capiendum; iustificans ad promerendum; accendens ad zelum; fecundans ad fructum; dirigens ad equitatem; formans ad beneuolentiam; moderans ad sapientiam; roborans ad virtutem; visitans ad consolationem; illuminans ad cognitionem; perpetuans ad immortalitatem; implens ad felicitatem; circumdans ad securitatem. Omitto alias, quas habet eodem libro, quæ ferè sunt per affirmationes.

Posteriori modo Deus concipitur esse, Spiritus infinitus, immensus, sempiternus, infinite supra omnem perfectionem, excellentiam, & magnitudinem à mente creata conceptibilem eleuatus; supra omnem substantiam, supra omnem potentiam, omnem sapientiam.

B

pieniam.

pietiam, omnem intellectum, omnem lucem, omnem pulchritudinem, omnem sanctitatem, omnem iustitiam, omnem bonitatem, omnem beatitudinem, omnem gloriam: adeò vt ipse nihil horum propriè sit, nulli horum sit similis, sed infinitè sublimior, & præstantior.

Ratio est; primò, quia omnes illæ perfectiones vt à nobis, vel ab Angelis, absque lumine gloriæ concipiuntur, sunt limitatae in ratione entis, ita vt alia aliam non includat: vt verò sunt in Deo, sunt prorsus illimitatae, ita vt se mutuo includant. Deinde menti creatæ obijciuntur per modum formarum accidentalium, sicut se habent in rebus creatis. In Deo sunt vna simplicissima substantia, seu forma per se subsistens. Ob has causas Dionysius Areopagita multis locis hunc modum concipiendi Deum præfert

fert ei qui est per affirmationes. Vide Cap. 2. de cælesti hierarchia & c. 1. & 2. de diuinis nominibus, & c. 3. de mystica Theologia.

Possunt etiam hi duo modi misceri, sicut miscentur in hac descriptione. Deus est incomprehensibilis bonitas in sua essentia; inscrutabilis profunditas in sua sapientia; inaccessibilis altitudo in sua eminentia; ineffabilis latitudo in sua charitate; infinita longitudo in sua æternitate; simplicissima puritas in sua sanctitate; absoluta immensitas in sua magnitudine; caligo lucidissima; solitudo abundantissima; simplicitas perfectissima; sibi & beatis omnibus Paradisus & cœlum; æterna vita, æterna requies, æterna beatitudo, & omnium bonorum infinita plenitudo.

Quod ad diuinitatem attinet, etsi ipsa à Deo, nullo modo ex parte rei, aut in conceptu videntium

B ij

Deum

Deum distinguatur; tamen in nostro conceptu seu concipiendi modo, est aliqua distinctio: cum diuinitas concipiatur vt forma, Deus vt quid constitutum ex forma & substantia. Dupliciter autem diuinitas concipi potest.

1. Per modum essentiae seu naturae intellectualis infinitae, ex qua quodammodo manent omnes illae perfectiones, quae attributa vocantur; ita vt haec non contineantur in ratione diuinitatis, seu essentiae diuinæ formaliter, sed tanquam in fundamento; sicut proprietates in rebus creatis.

2. Concipi potest, tanquam forma simplicissima per se subsistens infinitae perfectionis, quae formaliter contineat omnes perfectiones in sua summa eleuatione consideratas: ita vt Deus per illam formam sit formaliter potens, sapiens, bonus, sanctus, iustus, &c. Imo sit formaliter
 ipsa

& Considerationes.

ipsa potentia, sapientia, bonitas, sanctitas, iustitia &c. non accidentaria, sed substantialis, & per se subsistens. Et hic modus concipiendi est præstantior, & Deo dignior, ut alibi fusiùs declaratum est, tum ratione, tum sanctorum Patrum testimonijs. Sic enim diuina essentia, formaliter continet omnem perfectionem simplicem, non tantùm fundamentaliter: & ipsæ perfectiones habent se per modum substantiæ, non accidentis, vel proprietatis accessoriæ.

CONSIDERATIO II.

De ipso esse, & Qui est.

DEus dicitur esse, & qui est, & $\delta \acute{\alpha}\nu$ ut Septuag. vertunt Exod. 3. quinque modis vel rationibus. 1. Ut fons & causa totius esse; cùm omne esse, & omne ens ab ipso sit, & assiduè ab ipso, sicut lumen à sole, dependeat.

B iij 2. Quia